10/04/2023

Κατανυκτικός ύμνος για την Αγία Κυριακή των Βαΐων, στον Άγιο Γεώργιο Ακαδημίας Πλάτωνος

/ Γνώμες

Με την προσήκουσα ιερότητα και κατάνυξη εορτάστηκε την Κυριακή 9 Απριλίου 2023, η σεπτή εορτή της Κυριακής των Βαΐων, δηλαδή της θριαμβευτικής εισόδου του Ιησού στα Ιεροσόλυμα επί πώλου όνου.

Γράφει ο Πάνος Ν. Αβραμόπουλος

Στην φιλόξενη και καλλωπισμένη Ακαδημία Πλάτωνος, πού μυροβολά την ευγένεια και την ευπροσήνεια των λαϊκών ανθρώπων, αλλά και τη δημιουργική δίψα για κοινωνική πρόοδο και ευημερία. Πλήθος κόσμου λοιπόν τόσο από το 5-ο

διαμέρισμα των Αθηνών του Κολωνού, όσο και από άλλες γειτονικές περιοχές της Αθήνας, συνέρευσε πανηγυρικά, για να εορτάσει την κορυφαία μέρα της Ορθοδοξίας, στον λαμπροστό-λιστο και καλλιεπή ναό του Αγίου Γεωργίου, στην Ακαδημία Πλάτωνος. Σε ένα πανέμορφο και μεγαλοπρεπή ναό, που με την έξοχη ηθική του αύρα, επισκοπεί το ηθικό φέγγος και το πνευματικό θάμπος της ορθοδοξίας.

Κατά την ορθόδοξη παράδοση και όπως μαρτυρούν τα ιερά Ευαγγέλια, την ιστορική μέρα της Κυριακής των Βαΐων, ο Ιησούς εισήλθε επί πώλου όνου στα Ιεροσόλυμα και οι Ιουδαί-οι τον υποδέχονταν πανηγυρικά, κρατώντας Βάγια – κλάδους Φοινίκων και απλώνοντας στο έδαφος τα ρούχα τους, βρόντοφωνάζοντας, «Ωσαννά ευλογημένος ο ερχόμενος, εν ονόματι κυρίου». Στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες η ορθόδοξη μνήμη της Κυριακής των Βαΐων, τελούνταν μαζί με την Ανάσταση του Λαζάρου. Αργότερα όμως η Ανάσταση του Λαζάρου, μετατέθηκε κατά μία ημέρα ενωρίτερα, δηλαδή το Σάββατο του Λαζάρου. Στις μέρες μας τόσο στην Ανατολική όσο και τη Δυτική εκκλησία, η Κυριακή των Βαΐων θεωρείται η αρχή των Αγίων παθών. Και παρά τον ευφρόσυνο χαρακτήρα της εορτής, αρχικά η κατάλυση ψαριών λαδιού και κρασιού, θεωρείτο ασύμβατη, με την ιερότητα της ακολουθούμενης Μεγάλης Εβδομάδος και βεβαίως της ακολουθούμενης μεγάλης νηστεί-ας. Μάλιστα κατά τον Άγιο Θεόδωρο τον Στουδίτη, την Κυριακή των Βαΐων καταλύεται το ψάρι, δοθέντος ότι θεωρείται

δεσποτική εορτή. Ενώ κατά τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορεί-τη, μόνο μία ημέρα της Μεγάλης Τεσσαρακοστής καταλύεται και τρώγεται ψάρι, η ημέρα του Ευαγγελισμού.

Η Κυριακή των Βαΐων στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες, είναι συνυφασμένη με τη μνήμη της αναπαράστασης του γεγονότος. Έτσι στους Αγίους Τόπους και κατά τον 4-ο αιώνα, ο Επίσκοπος των Ιεροσολύμων, εκκινούσε με πομπή από το όρος των Ελαιών και εισήρχετο στα Ιεροσόλυμα επί πώλου όνου, περιβαλλόμενος από ιερείς, ενώ προηγούνταν οι πιστοί, κρατώντας στο χέρι κλάδους φοινίκων. Αντίστοιχα στους βυζαντινούς χρόνους, εις ανάμνηση του γεγονότος, ελάμβανε χώρα, ο περίφημος περίπατος του Αυτοκράτορος. Ειδικότερα ξεκινούσε πομπή από τα ανάκτορα προεξαρχόντων του αυτοκράτορα και του Πατριάρχη, στην οποία ο αυτοκράτορας κρατούσε στα χέρια του την εικόνα του Χριστού, περιβαλλόμενος από τους ιερείς, όπου και κατέβαιναν στην Αγία Σοφία. Της αυτοκρατορι-κής

πομπής, προηγείτο ο Λαμπαδάριος πού έψελνε το «Εξέλθατε έθνη και θεώθασθε σήμερον τον βασιλέα των ουρανών». Στο τέλος της πομπής, ο Αυτοκράτορας διένειμε βάγια και σταυρούς, ενώ ο Πατριάρχης κεριά για τη Μεγάλη Εβδομάδα. Το έθιμο αυτό υιοθέτησαν και τηρούσαν με θρησκευτική ευλάβεια οι Τσάροι της Ρωσίας, τους οποίους ακολουθούσε ο κλήρος και ευσεβής λαός και ξεκινώντας από το Κρεμλίνο, κατέβαιναν στο Μητροπολιτικό ναό. Στην Ελλάδα σε ανάμνηση του γεγονότος, τηρείται η διανομή των Βαΐων από τους ιερείς, τα οποία πρωτίστως έχουν ευλογήσει. Ενώ σημειώνουμε τέλος, ότι στη δυτική εκκλησία κατά τους μεσαιωνικούς χρόνους, υπήρχε ένα ιδιότυπο αντίστοιχο έθιμο, κατά το οποίο μέσα στην εκκλησία περιαγάγετο ένας όνος, επί του οποίου είχε τοποθετηθεί ομοίωμα του Χριστού.

Σε ότι αφορά το τελετουργικό, το πρωί της Κυριακής των Βαΐων, τελείται η θεία λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ενώ το βράδυ τελείται ο όρθρος της Μεγάλης Δευτέρας, ήτοι η ακολουθία του νυμφίου.

Της πανηγυρικής λειτουργίας χοροστάτησε ο ευλαβής Αρχιμανδρίτης και Αρχιερατικός προϊστάμενος του Αγίου Γεωργίου, πατέρας κ.κ. Χριστόδουλος Κατσαντωνόπουλος. Με το πέρας της πανηγυρικής λειτουργίας, ο πατέρας Χριστόδουλος ευχήθηκε από καρδιάς σε όλους Χρόνια Πολλά και η ευλογία του Χριστού, από την ιερή ημέρα της Κυριακής των Βαΐων, που ουσιαστικά εκκινούν τα άγια πάθη του, να σκέπει όλους τους Χριστιανούς και τις ευλαβείς οικογένειές τους. Συνακόλουθα ευχήθηκε σε όλους, με καθαρή καρδιά και την κατάνυξη που υπαγορεύουν τα άγια πάθη του κυρίου, να προσέλθουν ηθικά στην Μεγάλη Εβδομάδα και με την ορθόδοξη σεμνότητα και ευσέβεια, να προετοιμαστούν ηθικά, για την πνευματική τους ανάβαση, στο κορυφαίο γεγονός της Αναστάσεως.

Χρόνια Πολλά και πανευφρόσυνα και καλή Ανάσταση, για εσάς και τις οικογένειες σας.

Παραθέτουμε παρακάτω, το απολυτίκιο της Ιερής Κυριακής των Βαΐων.

Τὴν κοινὴν ἀνάστασιν πρὸ τοῦ σου πάθους πιστούμενος,
ἐκ νεκρῶν ἤγειρας τὸν Λάζαρον, Χριστὲ ὁ Θεός·
ὅθεν καὶ ἡμεῖς ὡς οἱ παῖδες, τὰ τῆς νίκης σύμβολα φέροντες,
σοὶ τῷ νικητῇ τοῦ θανάτου βοῶμεν: «Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις,
εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».